

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA. pessetas 150.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

EN SAMUEL DE L' OMBRA

¡Ay, Espanya, quins amichs,
quins amichs que tens Espanya!...

Te fan veure que s'adormen
y fent l'adormit tot passal...

¿QUÍ MANA A CA 'N RIBOT?

O hi ha que trencarse 'l cap: be prou que ho sabem qui mana, y ara s'ha posat en clar ... ab mes claretat que may.

La política espanyola es com una partida de tresillo: l'espasa es lo primer trunfo, y l'espasa fa joch ab tots los colls.

Un dia l'espasa's deya Espantero, 's deya O'Donnell, se deya Narvaez, se deya Prim, se deya Serrano.... Avuy se diu Martinez Campos.

Succhia en altres temps que las espases sabian contrapuntar-se y s'armava tot sovint cada gresca que cantava 'l credo. Moltas vegadas qui mes segura 's

creya tenir la partida rebia un codillo-moquillo que'l deixava sech. Lo pais ab tot això, cobrava las condicions, y de la reacció à la llibertat algo iba ganando....

Pero avuy, d'espasa no n'hi ha mes que una, y fa joch lo mateix ab las cartas blavas dels conservadors que ab las cartas rojas dels fusionistes. Això dels colors es un dir: al comensament de la partida encara hi havia cartas blavas y cartas rojas; pero al últim totas son iguals, no s'distinguen les unes de las altres: son totes elles confosas, greixosas, del color de la bruticia.

Y l'espasa se'n aprofita.

Desde la botarata de Sagunto l'espasa es un poder incomovible, suprém, supra-constitucional, superior à las lleys, árbitre absolut dels partits monárquichs.

L'espasa no acaudilla un sol partit, y així no s'

osca. Altras que valian més y eran de millor tremp que l'actual, sent moderadas ó unionistas ó progressistas y desenvainantse en pró de tal ó qual idea, de tal ó qual solució, s'inutilisavan tot sovint y à cada punt era precis portarlas al esmolet; pero l'espasa de Sagunto no segueix aquest perillós sistema. Tot lo que las altres tenien de frances, ella té de solapada.

No acaudilla, com deyam, un sol partit: preferix manar sobre tots ells.... Lo seu lloch predilecte es la cuya del poder. Es la barra del ast, y quan se cansa d'aguantar lo gall dels conservadors, lo tira al foch, per eunastar tot seguit lo capó dels fusionistes.

Y tots li perdonan aqueixas trastadas en gracia dels serveys que un altre dia pot prestarlos.

Fusionistas y conservadors tenen fé cega en lo torn pacífich de las corasonades.

Prou han mirat uns y altres, en distintas ocasions,

de desferse, dissimuladament, de una tutela tan molesta y poch ayrosa.

Los fusionistas varen enviar á Melilla al general Providencia, á fer la guerra. Y ell després de un parell de missas de campanya y de fusellar al presidiari Farreny, vā tornar de la terra africana ab una pau engironada de qualsevol manera y mes enter que may.

Los conservadors, per treure's del devant l' han enviat á Cuba á acabar ab la insurrecció. D' homes y diners pera fer la guerra, n' hi han remés mes dels qu' ell mateix demanava. — Disposa — li han dit — fins del últim fill de mare y fins del últim céntim de la butxaca dels espanyols; pero derrota al enemic, exterminal... fesos quedar com uns homes.

Las declaracions del general Providencia, tan radicalment oposadas á las miras del govern, han caygut á Madrid com una bomba.

A n' ell no l' mana ningú: ell fará á Cuba lo que li dongui la *real gana*: si no pot vèncer als enemicos combatentlos, els vencerà amoixantlos; y encare que l' govern havia dit «Mentre duri la guerra, res de concessions», ell replica: «Per Cuba l' *autonomia*, y per mi la *independencia*.»

Y quadrants excla:—«Si no esteu conformes ab mi, jals, manos! poséunhi un altre.»

**

Los que s' figuravan que pel cable únicament podian trasmeter's notícies, s' haurán de convèncer de que també s' hi trasmeten bofetades. De Cuba á la Peninsula les bofetades circulan admirablement; pero de la Peninsula á Cuba no hi arriban.

Ni l' mateix Cánovas, prototipo de l' orgull gubernamental, ha tingut brio pera dir al general Providencia, en un arrach de fera dignitat:

— Fassa l' baguls y vinga de Cuba inmediatament. No: D. Anton, ha sentit dintre del cos la rebrotada de l' ira y del despit: ha donat algun pas pera sortir-se ab la seva; pero convensut de que no es possible indisposarse ab l' espasa de Sagunto sense que tot se'n vaja á rodar, de primer ha caygut malalt, y despresa s' ha curat prenent una gran dosis de resincació.

Ecce Monstruus!

Y l' home del tupé, qu' en aquest punt lo secundaria ab tota l' ànima, per haverse'n anat de la llengua ha hagut de donar humillants excuses y explicacions al general de l' Espasa, apenas aquest las hi va exigir per medi de un telegrama.

Ja tindrà D. Anton un motiu de consolarse de la seva debilitat.

**

Dos botas calsa l' general de Sagunto: sota l' tacó de una d' elles hi té al jefe del partit conservador; sota l' tacó de l' altra, al jefe del partit fusionista.

Lo qu' està succeint es just y es lògich. Ells que tant l' han ensalzat han de coneixer lo que pesa.

Fiats en la seva omnipotència, esclaus dels seus capitzos, han desconeugut sempre les corrents de l' opinió pública, han cegat les fonts de la soberania popular, han fet burla y escarni de las aspiracions del país, y avuy jaheu humiliats, aplastats, sota las botas del home que havent edificat la casa que l' dona alberch y manutenció, exclama:

— Jo mano á ca 'n Ribot!

P. K.

N' Martinez Campos fa á Cuba lo que vol, que no es de bons trons lo que l' govern voldria que fes.

Separaro del mando s' ha demostrat sobradament que no es possible, per haverhi, segons diuhen, qui per res del mon voldria consentirlo.

Qualsevol amant del sistema parlamentari, al observar aquest conflicte, preguntarà:

— Y donchs, las Corts ¿per qué serveixen?

Y l' s monàrquics murmurau en veu baixa:

— Las Corts!.... No 'ns emboliquém. Lo remey podrà ser molt pitjor que la malaltia. Las Corts serveixen... per estar tancadas.

**

A tal estat de anèmia, de postració y de incertitud està reduïda avuy la pobra Espanya, per obra dels que per espai de mes de 20 anys s' han encarregat de restaurarla.

Y entre tant, lo pais, á qui no se l' té per res, vinga abocar homes y millóns al pou sens fondo de las

torpeses de aquests titiriteros que no han sigut mai capassos de comprender tota la enormitat de aquests immensos sacrificis.

Vuit mestres d' estudi de Velez Málaga, acossats per la gana, perque fa molt temps que no cobran, varen surtit al carrer á implorar limosna.

Y l' autoritat va detenirlos, amenassantlos ab portarlos á la presó, si persistian en no voler viure del ayre del cel.

Desenganyinse l' infelissos mestres de Velez Málaga: hi ha que resignar-se á morir de gana. O sino perque en lloc de ferse mestres no's feyan frares. Aquests, avuy, monopolisan l' ensenyansa, y no contents ab ella, monopolisan també l' dret de surtit á mendicar ab las alforjas. Per ells no resa la prohibició de la mendicitat que s' imposa als seglars, inclús als mestres que no cobran.

Las ordres monàstiques practican en tots los terrenos la doctrina de las escolas materialistas: los sers débils han de sucumbir als forts.

Y ells, avuy son los poderosos perque l' govern els protegeix y l' poble dorm.

La conducta del cabdil Yafiez que va entregar un fort al cabecilla Vidal, á cambi de haverli perdonat aquest un deute de 500 duros que tenia ab ell, es un acte de cobardia y una traició de mal género.

Pero l' cabdil Yafiez podrá dir:—Jo així *he fet la pau*.

Màxima nostra:

«*Fer la pau ab diners si no 's pogués castigar ab la vida hauria de castigarse sempre ab la degradació y 'l desprecí.*

Y qui sigui confrare, que prengui candela.

Hasta l' Brusí s' ha atrevit á atacar al héroe del ramet de oliva ab motiu de las sevas declaracions.

Veritat es que las sevas censuras mes terribles las dirigeix antes al periodista que va publicar las opinions de D. Arseni, que al mateix general que va manifestarlas.

Pero de totas maneras sempre queda en peu lo següent dilema: «Si fuesen ciertas las palabras que el correspolson de Cuba de un periódico de Madrid atríbuix a Martínez de Campos, habria que destituir al general; si no son ciertas, hay que castigar al correspolson.»

Y com siga que han resultat certas, certíssimas y de tota evidència, ergo....

Ergo l' *Diari de Barcelona* s' arronsarà y no es fàcil que torni á parlar may mes de aquestas coses.

Hasta l' presó s' han ficat las impertinencias de las ordres religiosas. Deude que las *hermanas* se cuyen de la secció de presas, no poden los advocats celebrar entrevistas reservadas ab aquelles á qui tenen obligació de defensar. Las entrevistas han de tenir efecte precisament en presencia de un estauquier en forma d' *hermana*.

Aquest abús ha motivat una reclamació dels lletrats, qu' estiman com es degut la necessitat del secret professional.

¿Qué dirian los capellans si las autoritats coloquessin un agent á maneficiar á la reixeta dels confessoraris?

Há mort lo capitá general D. Joseph de la Concha, y á pesar de que, segons la llei, lo cárrec que deixa vacant hauria de amortisar-se, ja s' indican dos ó tres noms per ocupar-lo. Y ja veurán com no passan vuit dies, sense que s' concedeixi.

Capitans generals es lo que falta en l' escolada Espanya. Y així qu' n' tenim mes que Alemania, mes que França, mes que Russia, y que cap altra nació del mon.

Bonica manera de insultar al país, en los instants en qu' està fent los sacrificis mes extraordinaris!....

Aquests monàrquics, ni en los moments mes crítics y solemnes tenen lo talent de saber dissimular la seva codicia devoradora.

Fins quan Espanya s' desangra, tenen prou patxorra pera cusirre l' tres entorixas á las mánegas, exclamat:—Feta la llei, feta la trampa.

A Roma ha ocorregut un terremoto que va omplir de nànich á aquella gran població.

No faltarà qui diga:—Aqui tenen las consecuències de haverse celebrat ab gran escarni l' aniversari de l' entrada de las tropas italianas á la Ciutat Eterna!

Y no obstant, la veritat es que l' terremoto que no va respectar lo Quirinal, morada dels reys de Italia, menos encare va respectar lo Vaticà, residència del Sant Pare.

Mes desperfectes va sufrir aquest últim edifici qte l' primer.

Aixó vol dir que l' encarregat de aplicar los terre-

motos en calitat de càstich, no deu estar molt versat en aquest ofici destructor. Cegas son las forças naturals, y davant de aqueixas garrotadas de cego, lo mateix han de tremolar los Papas que l' s que no son Papas.

CARTAS DE FORA.—Vilafranca del Panadés.—Vá morir en aquesta vila un ciutadà francés de ideas lliure-pensadoras, y com desde que morí fins al enterró no havian passat les horas degudas, s' acudi al rector de la Trinitat Mossén Bargay manifestantli que l' cadàver havia de passar á la sala de observació y demandantli la venia pera colocarlo en la dels catòlics, per no tenirne l' cementiri civil. La contestació del ensotanat sigui:—«Bueno; pero ab la condició de que al difunt havien de passarlo per la porta falsa del darrera, y de que l' enterró no anés per dins de la vila sino per las afors.» Com que ab això últim res tenia que veurehi l' home negre, l' s' interessats acudiren al arcalde, Sr. Vidal (a) Rebanissas, y aquest confirmà las disposicions del rector, imposant al enterró una marrada; ja que la familia del difunt no volia altra cosa que acompañar al cadàver desde la casa mortuoria al cementiri pel camí mes dret. Sembla mentida qu' en Rebanissas qu' es un home tan gros, se torna tan petit, sempre que l' ensotanats li manan alguna cosa.

— Un tal Mossen Esquiladó té al seu cárrec un semi-colegi pels que volen seguir la carrera d' ensotanat, y ara les ha pegades en que l' s' suls alumnes en lloc de gorra ó barret usin boyina per tot dia. Deu voler que l' us de aquesta prenda no l' s' vinga tant de nou si algú dia han de aixecar partidas carevandas y corre per la montanya ab lo detente al pit y l' trabuch al coll.

* * * Las Corts de Sarrià.—Al nostre arcalde com a autoritari y acerri partidari del *Ordeno y mando* no hi ha ningú que l' guanyi, fins al punt de no permetre que una orquesta recorri l' poble ab motiu de un bateig civil, com també per sa gestió administrativa, secundada per una majoria de regidors que mes que sers humans semblan cunillots. Per fi tindrà la ditta passatgera de veurens lliures de la seva sombra, puig l' Ajuntament li ha concedit dos mesos de llicència.... ¡Qué no donariam nosaltres perque aquesta llicència sigüés absoluta y perpetua!

* * * Torredembarra.—Per fer callar al Secretari ab la quèstio dels quintos se poden citar noms de individuos que han sigut excluïts del sorteig, sense cap motiu que ho justifiqui. Un n' hi ha que se l' fa passar com a fill de pare pobre y aquest posseix tres vinyas y quatre cases, que li reportan una riquesa anual de 417 pessetas l' any, y té ademés establecimiento de fornir, un carro, un cotxe y un caball.—A un altre se l' eximeix alegant que son pare passa de l' edat, y té un germà que serveix y un altre á casa seva que passa dels 17 anys. Y així podrian citar-se molts mes. En una paraula: de 35 minyons qu' entraven en quinta, únicament n' hi ha hagut 9 que han passat lo sorteig. Vegísi si així pot anar ni ab curriolas; y si no mereix que qui pot y deu practiqui una rigurosa informació.

Figueres.—Tenim aquí un arcalde per obra y gracia del senyor Baró, qual cara diu sempre tot lo contrari de lo que pensa. Fa prop de un any qu' en unió de un altre concejal se proposaven suprimir l' Institut, ab l' idea de sustituirlo ab un colegi de jesuïtas. Al efecte determinaren sitiar per fam als catedràtics. A pretext de qu' en lo pressupost municipal s' hi han de consignar los gastos é ingressos y de que l' arcalde es l' ordenador de pagos, los catedràtics no cobraran mai, fins que han auditat la Superioritat, disposant aquesta que s' pagui lo que s' deu y que s' entengui que l' s' fondos de aquell Establecimiento d' ensenyansa devi administrarlos l' Establecimiento mateix.—Hi ha que advertir que l' arcalde y l' regidor que de tal manera interpretavau las lleys son advocats l' un y l' altre. Si bé s' ha de tenir en compte que las seves aficions jesuïtiques son tan grans que l' s' enterboleixen la vista y la intel·ligència, sempre que de l' aplicació de las lleys tractan d' enterarse.

Montblanch.—¿Qué hi ha hagut entre l' Agneta, majordoma del rector de Santa Maria y la majordoma de Mossén Briansó? ¿Es cert que per aquestas qüestions de faldillas, los seus capellans respectius van arribar á malas? ¿Es cert que l' rector va expulsar del cor de l' iglesia á Mossén Briansó, diuentli que no tornés á posar may mes los peus á la parroquia? ¿Es cert que d' aquesta feta, Mossén Briansó que de temps inmemorial venia diuent la missa á Santa Maria, la diu ara á la Trinitat? Si tot aixó es cert y positiu, com s' assegura, seria del cas escriure una memoria sobre l' següent tema: «Influencia del eterno jenitino en los ensotanats.»

¿HO ENTEN VOSTÉ?

Ja está vist. Aixó de Cuba

parlant clar,

es igual que una xarada

dificil d' endavinar.

Los partits se bofetejan

ab un salero inaudit:

ara 'ns explican tal cosa,

ara desfà lo que han dit.

Ahi ho pintavan tot negre,

avuy ho posan tot blanc;

luego 'ns ho contan carissim,

luego l' ho fan mitj de franch...

La vritat neta y pelada

no vol treure l' nas pel llòch...

— Ho enten vosté?

— ¡Qué haig d' entendre!

— Jo tampoch.

A Madrit lo malaguenuyo

diu qu' està

tan cremat ab don Arseni,

que no ho pot dissimular.

L' accusa de negligència,

critica l' s' seus pensaments,

vitupera l' s' seus propòsits,

impugna l' s' seus moviments.

Assegura que va a escriureli,

fentl' veure de pé á pà

que ab aquest sistema médica
lo malalt no s' curarà.
Pero quan mes ferm l' ataca,
de repent... apaga l' foc:
—Ho enten vosté?
—¡Qué haig d' entendre!
—Jo tampoch.

Lo d' allá passa l' sant dia
pidolant.
—Més barcos per guardar l' illa,
més gent per anà operant.
—Necessito jefes hábils,
necessito metges vells,
necessito artilleria,
necessito més fusells,
necessito bons matxetes,
necessito un ajudant,
necessito.... En fi, demana
més que un frare mendicant.
Se li dona, y al tenirho
no se ins mou ni molt ni poch....
—Ho enten vosté?

—¡Qué haig d' entendre!
—Jo tampoch.

Si dirigim a mirada
més eullá,
veyém casi tot Amèrica
com si se ns vulgués menjá.
Los Estats Units se ns rifan,
Venezuela fa l' mateix;
Perú y Xile al foc que crema
hi tiran també l' seu feix.
Lo nostre govern reclama,
y llavors d' aquí y d' allá
tot son frasses amistosas
y apretadetas de mà:
tot es afecte y carinyo
al pabelló roig y groch....
—Ho enten vosté?

—¡Qué haig d' entendre!
—Jo tampoch.

Créguim, i créguim! Allá á Cuba
per certs fins,
hi ha una professió molt llarga
que de moment va per dins.
L' autonomia.... ls empréstits...
lo que's pesca.... lo que's cull....
poden darse millors cartas,
jugadas ab un xich d' ull?
La guerra fa llensar llàgrimas
y fa maleïr l' seu nom;
més també fa llensar coses....
que no's perden per tothom.
Fins en mitj dels grans desastres
hi ha algú que s' hi troba bé....
—Ho enten vosté?

—Bé m' ho sembla,
—Jo també!

C. GUMÀ.

CONSPIRACIÓN

A som tots tres aquí? Donchs prenem assiento, y al gra desseguida.

Don Anton, en Sagasta y en Romero s' acostan á la taula y l' primer se posa á encarohonar.

—Ya saben de qué's tracta. Don Arseni devia desembarcar á Cuba en dimars, perque desde qu' es allí, no n' ensopega ni una. Si s' enreda ab operacions, á cada punt se posa á dos dits de la ratera; si vol' f' l' diplomàtic, espatlha tot lo que toca; si s' posa á conferenciar ab periodistas, la séva llengua talla més que una aixa acabada d' esmolat. Es necessari, absolutament necessari ferlo venir altra vegada. —No hi estan conformes?

—De tota conformitat.

—Perfectament; aquí comensan los apuros. —Cóm ho farém per obligar-lo á venir? —Qui s' encarregará de dirli?

—Que se'n cuydi en Romero, qu' es el més... no sé com dirlo... l' més despreocupat.

—¡Jo! Val més que li digui vosté, que té anys, tupé y experiença, y pot permetres la llibertat de donarli consells. Pot escriureli que...

—Si; que diumenje soch padri d' una criatura y que l' convida á bateig.

—Home, precisament això no, pero un' altra cosa....

—Ni un' altra cosa, ni aquesta, ni cap. Avuy m' ha surtit un floronce á la mà dreta y m' es impossible agafar la ploma....

—Per qué no se'n encarrega vosté, Romero? —fa en Cánovas, comprehendent qu' es inútil xiular, porque en Sagasta no vol beure.

—Perque jo escrich d' un modo molt enrevessat, y don Arseni si no es una lletra ben clara no l' entén....

Don Anton comprén que no li queda altre remey qu' escriure la carta ell, y exclama deixant escapar un suspir:

—Bueno; déixin'ho per mi: ja me'n cuydaré jo. Pero ¿en quina forma ho tramejaré? ¿qué li diré en la carta, que no s' enfadi?

—¡Oh! Convé daurar la pildora ab molta finura—replica don Práxedes rascantse la barba.—Si sé li diu llis y ras: «Vingui dessegnida» es molt capás de contestar: «No m' dona la gana.» Se l' ha d' ensiburnar, contarli alguna mentida....

—Si li diguessim—exclama en Romero—que l' garrofer de Sagunto està molt mal y qu' es fácil que s' mori?

—Parlantli del garrofer, pensaria que això son garrofas y no n' faria cas.
—Té rahó—diu en Cánovas:—ha de ser un pretext sense maliça, senzill; pero serio y verosímil.
—¿Verbi-gracia, que en Sidi-Briska torna del Marroch per visitarlo y que aquí l' espera?

—Diria que li donguessim expressiōns, y que ara no pot bai-xar. No va bé això: un' altra cosa....

—Comunicarli que un dia d' aquests aném á fer una paella y que per lo tant, si es servit....

—¡Paella! Respondria que fa anys qu' ell la té pel mànech.

—Ferli venir que vosté vi en Sagasta estan á mata y degolla, á punt de abrahanarse, y ell, ab l' idea de fer la pau....

—¡Ca! Potser fins se'n alegaria de que ns barallessim. ¿No li sembla, don Práxedes?

En Sagasta s' posa á riure, y sense contestar directament á la pregunta, replica:

—No m' sé avenir de que vosté vi en Romero, tan vius, tan espavilats, tan pròdics en recursos pera enganyar al país, no trobin la manera d' engatassar á una persona en el fondo tan candorosa com don Arseni....

En Cánovas se mossega 'ls llabis y s' arregla nerviosament los lentes.

—¡Prou que la trobem!... ¡Vol jugar que l' faig venir desseguida? Bastarà que li escriví, dihentli: «Convé que no's mogui de Cuba, es indispensable que s' estigui á Cuba sempre» Si li dihím això, vè; perque sempre ell fa lo contrari de lo que li dihen.

—¡Tampoch!—murmura don Práxedes movent lo cap:—tampoch va bé això! La carta que se li envihi no ha de parlar de venir, ni de marxar, ni de quedarse. Se li ha de sugerir l' idea de tornar á Espanya, de modo que vingui pel seu propi impuls.

—¿Per com pot ferse això?

—¿Cóm? Escriptintli no més quatre paraules: «Senyor don Arseni: Hem comprat un bacallá sencer, qu' encare ha de tallar-se. Ja ho veurán. Encare no rebi aquesta carta, s' embarcará incontinent cap aquí.

—¿Per què?

—Perque l' home té la mania de que á Espanya ell es l' únic que ha de tallá'l bacallá....

En Cánovas y en Romero felicitan á don Práxedes y l' seu pensament queda aprobat sense discussió.

—Donarà l' resultat qu' ells esperan?

—Es molt possible que l' home del Norón ensumi la maniobra, y'ls contesti qu' ell, pera tallá'l bacallá no necessita mures de Cuba.

FANTASTICH.

LO REMEY

Lo polítich sens conciencia,
mal ministre ó vil cacich,
que explota de tant antich
nostra estípida paciencia:
lo fals ministre de Deu
capellá, bisbe ó missayer,
qu' escrupolós gens ni gaire
s' fa lo dels altres seu;

l' que 'n nom de la Justicia,
magistrat ó polisson,
pels de dalt te pochesson
y als de baix tracta ab maliça;

l' autoritat que poch noble
en días d' agitació
tant si te rahó com no
fusella al indefens poble;

hipòcritas de la Fulla,
catedràtics ignorants,
empleats de llargas maus,
sepulcres blanachs ab casulla

y altres dotzenas que sobran
dintre nostra societat;
tots per un ó altre costat
en tot temps pegan... y cobran.

L' obré' honrat y liberal
que tot lo dia traballa
y pacient sufreix y calla
sense fe á ningú cap mal;

l' estudiant intelligent
que investiga ab clá criteri
lo que vol siga misteri
la reaccionaria gent;

lo pensador que predica
l' igualtat davant la llei
y creu qu' una nació ab rey
no pot ser mai lliure y rica;

l' home de conciencia sana
de cor recte y just pensar
que vol á Deu adorar
tal com li dongi la gana;

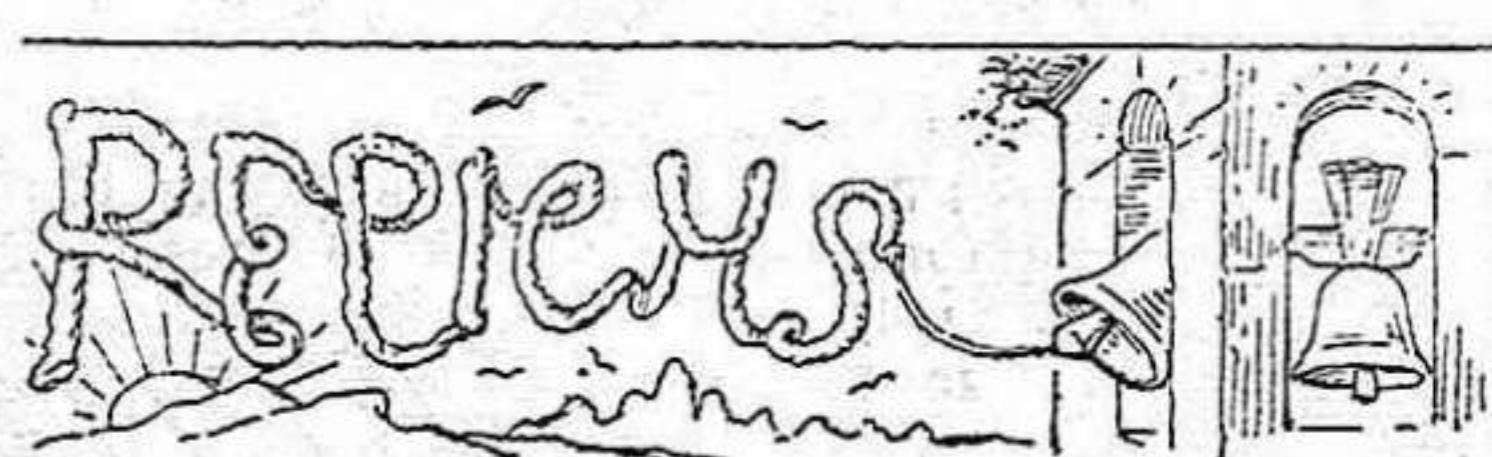
l' que la ciència propagan
y'ls que volen llibertat,
mani en Pau, Pere ó Bernat
en tot temps reben... y pagan.

Que las cosas així passin
indigna, y es natural
que'ls de baix dels que son dalt
una bona truya 'n fassin.

Pro per fé aqueixa gran truya
en defensa del Progrés
y guanyar al retrocés
en la plantegada llyuya,

si no surten homes nous
qu' inspirin molta confiança,
ja vaig perdent la esperança
de que tingüem may prou o....

JEPH DE JESUS.

A cayguda del ministeri francés reconeix per causa una qüestió de moralitat. No perque 'ls individuos que l' compoñen tinguessen directa ni indirectament, art ni part en determinats abusos financiers, sino perque van negarse á que la Càmara revisés los fallos dels tribunals, taxtat de débils é insuficients.

Davant de una qüestió moralisadora, hábilment explotada pels socialistas, se vá descompondre la majoria ministerial.

Lo qual, políticament considerat será tan sensible com vulgar; pero baix lo punt de vista de la moral pública es altament consolador.

La República te una escombra. Homes de talla sospitosos de haverse compromés en certs negocis, estan avuy arreconats, y no sortirán may mes de las tenebres del descrédit.

Aquí, en cambi, succeix tot lo contrari. Com mes pudrit es un funcionari, mes ferm s' aguanta.

Ja fà qui sab lo temps que no menjem mes que viandas faisandées á tot pasta.

L' heroe de Sagunto diulen que ho espera tot del cansanci dels insurrectes.

Pero, home de Déu, si tant desitja que 's cansin per qué no fà una cosa? Per qué no's dedica á empayarlos?

A no ser que l' heroe 'm respongui:

—No m' vingui ab aquests romansos,
y no se'm fiqui ab això....
—No veu que si 'ls empayava
pots' m' cansaria jo?

La qüestió escolar segueix del mateix modo, ab la classe de D. Odón de Buén tancada, sense consideració als alumnes, que han satisfet en bona moneda la corresponent matricula.

Hi ha un refrà castellà que diu: «Cuesta mucho hinchar un perro.»

Y en català n' haurém de fer un que diga: «Es molt difícil desinflar un bisbe!»

Diumenge, després de un meeting celebrat en lo Jardí espanyol los estudiants en número de uns 400 acudiren á l' estació á donar la benvinguda á D. Odón, que arribava á Barcelona procedent de Fransa.

Ab aquest motiu los garrots y sabres de la policia van tornar á jugar por todo lo alto.

i Quina satisfacció pels conservadors y sobre tot pels amics del ministre de Foment!

Els si que podrán dir que del seu Bosch no n' pot sortir mes que llenya.

Sembla que l' plan de campanya adoptat últimament consisteix en amparar á tota costa las operacions de la zafra, ó siga la recollecció de la canya de sucre. Podrà derramarse en abundancia la sanch dels pobres soldats; pero al menos los amos de las hisendas no tindrán motiu de queixarse de la protecció que se li dispensa.

Pero jo ja ho veig, lo sucre avants que tot.... Tenint sucre, no s' acabaran may els bolados.

Diu un periódich:

«Las declaraciones de 'n Martinez Campos han sigut pels monàrquichs la manzana de la discordia.»

Y no obstant, si's ha creut algú que han de barallar-se, s' equivoca de mitj á mitj.

Aqueixa poma en Cánovas y en Sagasta son molt capassos de pelarla y de partirsela, exclamat:

—No vindrà poch bé per postres!
Barra tenen per això y molt mes.

L' altre dia en los entornos de Manresa vá ser trobat un home, enterament despullat y en complet estat de abandono.

A un home sense camisa

justament se li pot dir:

—Salve, salve, mil vegadas
espanyol del porvenir.

De l' entrevista que l' heroe de Sagunto ha celebrat ab un redactor del Times:

«Estas expediciones (las dels filibusters) estan ade-màs favorecidas per las condiciones de las costas que facilitan los desembarcos, tanto como dificultan la

CARA Y CREU

Per férse'l seu, D. Arseni
prou els voldria mimá....

Per ell la guerra pacifica
es l' únic que 'ns pot salvá.

Y ells fan la guerra pacifica
ab lo matxete à la mà,

l' incendi, la dinamita....
Vaja, això no pot anà!

ENDEVINALLAS

XARADA

—¿Que no hu-dos tersa-
(quartas)?

—No que vall veure la Tot
que 'm van hui que cada hu-quart
quart-tres quart als carlinots
ab la qüestió estudiantil.

—¿Y tú no quart-tres-segon
perque ho fa?

—No.

—Perque algú
'ls hi aixafí mes lo dos.

AGUILETA.

ENDAVINALLA
So fet del oli y del vi;
canto; no menjó ni hech:
y 't dich que cantant finet
te dono gust de sentí.

LLUIS ABOYÀS.

CONVERSA

—Bon dia tingui: ¿que no hi es la senyorata Ramona?
—Si senyor: està regant al jardi.
—¿Y 'l seu papá que hi fora?
—No: 'l seu papá es à viatje.
—¿No sab ahont ha anat?
—Home, búsquihu: ara mateix ho acabo de dir.

JAUMET DE T.

ROMBO

PERE PRATS Y VILA.

Primera ratlla vertical y horizontal: consonant.—Segona:
als barcos n' hi ha.—Tercera: menja de caball.—Quarta: nom
de dona.—Quinta: eyna de manyá.—Sexta: nom de dona.—
Séptima: vocal.

GEROGLIFICH

VISTA

I
Llengua.

EMILIO SUNÉ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans U. T., Soch de Baga, J. Santpere, M. M. Nen de M., Salvador Portas, Escola Vilaf anqui, J. Costa y Pomés, J. Saverio, J. Violetas B., A. A. R., Daniel kosa, Mata-Capellans. Nicodemus, Un jove de Tárrega, Ll. V. y C., Enric Vilà, A. Tlop, Un Esquellot, Muray sense orella, I. Carné, A. P. G. P. T., J. Gallent, Pere Jan, P. Llaso, G. Lán per tot, Un Xixonet y Ramon Orci. —*Zo que 'ns envian aquella senyoria no ja per casa.*

Ciutadans Joaquim Xirrami, Leuma M., H. Vilà M., Rafel Butlletí, J. Soler, Andreu dels Conills, Junera, Pepet Panxeta, Pere del Prat, Pere Prats Vila, D. Miserachs V., F. N. (Noy de Lleida) y M. Coll. —*Inseriràrem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciutadà Lope de Pega: No 'ns agrada prou. —Dr. Tranquill: Es suix.

J. C. Spigol: Queda complacut. Sanch de Cargol: Ho trobem poch exponràneo. —Amatéu Bertrán: Està plé de defectes. —Manel de Peñalubia: S' acomoda poch à la indole dels period chs. —A. de Moragas: Ha fet tart. —J. Munt: No podem aprofiar arres. —Mr. Eugenio: Varem rebrelo quan ja no hi havia temps d' aprofitarne res. —Joan Vilaseca: Idem, però ho guardaré. —Jap. de l': O ga: Està bé. —Quimet: Segurament devia traspaperar-se, perque no la trobem. —M. Capellans: No es profitable dadas sas dimensions excessivas. —Ramon Masip: Varem rebre 'ls pensaments: estan molt bé, com tos los que ha enviat fins ara. —J. Negre y Farigola: N' profitarem algo. —Isart Bula: Es fluix. —Bernat Leguleyo: Al article li falta sal, pebre y bona sombra. —J. Mazzano y Font: Los d buixos no serveixen. —J. Annibala: Los pensaments son molt gostats. —Murillo Almadén: La versificació es molt inco recta. —S. (Amposta). Las cartas han de venir firmades y à la firma, si es descoreguda, adverada pel correspolson. —F. Spigol: Serà complacut. —C. Marí: Los versos son poch f. cils y l' assumpcio molt gasta. —Jeph de Jespus: V. mol. bés gràcies. —S. Bonavia: No 'ns acaba de sgradar. —Pere del Pra: No podem complaure'l. —C. Saqué: Per què no envia un' altra cosa més i spej. Si vosté mateix reconeix que 'l lec or ha de acabar fent badals, ja qué inser-tar-ho?

LOPEZ, editor. — Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez Robert, impresor. — Asalto, 63. — BARCELONA

Una frasse del *Imparcial*:

«Avuy per avuy mes que un altre general per aquest govern, hi cabria un altre govern per aqueix general.»

No hi ha què donarhi voltas

la frasse es justa y certera....

¡Ay Antón, quina manera
de cantarte las absoltas!